

Pamiętajmy o odśnieżaniu

Obowiązkiem właścicieli, zarządców, administratorów obiektów w czasie zimy jest **stała kontrola pokrywy śnieżnej na dachach**. Szczególną uwagę należy poświęcić dachom płaskim - wielkopowierzchniowym (powyżej 1000 m kw.) - w przypadku tych budynków konieczne jest przeprowadzenie dodatkowych kontroli dwa razy w roku – przed okresem zimowym (do 30 listopada) oraz po okresie zimowym (do 31 maja).

Protokoły z tych kontroli oraz ich wyniki powinny być umieszczane w książce obiektu budowlanego. Kontrole powinny obejmować sprawdzenie stanu technicznego elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, a więc przede wszystkim dachy, rynny i rury spustowe, okna, ściany zewnętrzne i instalacje wodociągowe. Przedsiębiorcy i zarządcy, którzy nie wywiązują się z tego obowiązku, mogą zostać ukarani grzywną do 5 tys. zł. Taka sama kara grozi im wówczas, gdy w należyty sposób nie odnotowują oni tych faktów w książce obiektu budowlanego. W razie stwierdzenia nieprawidłowości przedsiębiorca będący właścicielem budynku lub jego zarządca jest zobowiązany do bezzwłocznego ich usunięcia. Obowiązek dokonywania napraw wynikających z zapisów i zaleceń rejestrowanych w książce obciąża również użytkownika części lub całego obiektu, jeżeli stwierdzone zostanie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem lub produktami jego spalania. Za nieusunięcie stwierdzonych nieprawidłowości mogących spowodować niebezpieczeństwo, przedsiębiorca lub zarządca nieruchomości może zostać ukarany karą aresztu lub ograniczenia wolności, albo grzywną do 5 tys. zł.

Kontrolą pokrywy śnieżnej na dachach, obejmujemy miejsca zacienione i osłonięte od wiatru, gdzie mogą się pojawiać grube warstwy śniegu - tak zwane "worki śnieżne".

Nie należy dopuścić aby kominki wentylacyjne i klapy dymowe na dachu zostały w całości zasypane śniegiem.

Długie okresy mroźnej pogody sprzyjają gromadzeniu się śniegu - nie zachodzi proces topnienia, a tym samym ciężar pokrywy śnieżnej rośnie. Okresy krótkotrwałych odwilży, w czasie których dochodzi jedynie do częściowego stopnienia śniegu również są bardzo groźne ponieważ śnieg, wprawdzie topi się, ale nie spływa w całości z dachu na skutek zatkania systemu rynnowego. Stopiony śnieg zamienia się w lód i gromadzi się na dachu, tworząc kilkunastocentymetrową warstwę zmrożonego śniegu lub lodu, której ciężar jest groźny dla statyki budowli.

Obciążenia budynków śniegiem normuje Polska Norma tzw "śniegowa" PN-80/B-02010. W Polsce występują cztery strefy śniegowe. Większa część kraju, w tym największe polskie miasta (Warszawa, Łódź, Katowice, Gdańsk, Poznań, Wrocław) zlokalizowana jest w I strefie śniegowej. Obciążenie obliczeniowe w tej strefie dla dachu płaskiego to ok. 0,71 kN/m²

(około 29 cm świeżego śniegu), dla takiego samego dachu w IV strefie śniegowej (Podhale, Beskidy, Bieszczady, Sudety) dla wysokości ok. 500 m n.p.m. obliczeniowe obciążenie wynosi już $1,68 \text{ kN/m}^2$ (168 kg/m^2). Przyjmuje się, że warstwa śniegu powyżej 20 cm stanowi zagrożenie dla konstrukcji dachu. Średni ciężar 1 m^3 śniegu jest bardzo różny i wynosi od 80 do 800 kg/m^3 , przyjmuje się, że średnio wynosi ok. 250 kg/m^3 .

Państwowe służby meteorologiczne (IMGW) wydają ostrzeżenia o zagrożeniu nadmiernego obciążenia śniegiem, gdy ciężar śniegu przekracza wartości krytyczne dla danej strefy obszarowej przyjętej zgodnie z normą obliczeniową PN-80/B-02010 Obciążenia w obliczeniach statycznych - obciążenie śniegiem, z późniejszą zmianą PN-80/B-02010/Az1.

Odsnieżanie dachu, podczas całego sezonu zimowego należy przeprowadzać regularnie w miarę pojawiających się opadów śniegu, aby nie dopuścić do tworzenia się jego grubej warstwy i do pojawienia się na spodzie lodu i bardzo ciężkich frakcji śniegu. Śnieg usunięty z dachu powinien być wywieziony z okolic obiektu żeby nie tarasował wyjść ewakuacyjnych oraz nie blokował dojazdu do budynku.

Zamarzający i topniejący na zmianę śnieg stanowi prawdziwy test szczelności obróbek blacharskich. W przypadku źle wykonanych prac pod pokrycie zasadnicze, a następnie wstępne, może przedostać się woda zagrażająca termoizolacji.

Czynnością powiązaną z odsnieżaniem dachów jest usuwanie sopli lodowych, które są realnym zagrożeniem dla życia osób poruszających się poniżej.

Jak odsnieżać?

W pierwszej kolejności należy, ze względów bezpieczeństwa konstrukcji dachu, odsnieżać miejsca, gdzie utworzyły się worki śnieżne, czyli miejsca, gdzie został nawiany śnieg i jego średnia grubość jest wielokrotnie większa niż na pozostałej połaci dachu. Zgarnianie śniegu powinno się odbywać od części zewnętrznej dachu, czyli od okapów, zgodnie z kierunkiem spadku dachu, a tym samym kierunkiem zakładów podłużnych papy. Bardzo ważne jest odsnieżenie wpustów dachowych oraz koryt spływowych i doprowadzenie do ich udrożnienia. Należy usunąć śnieg i lód z okolic rynien i wpustów dachowych a także koryt, przy czym należy to czynić z dużą ostrożnością tak, aby nie uszkodzić podczas odkuwania lodu powłoki papowej lub plastikowych elementów wpustów czy też kopuł świetlików dachowych lub zasypanych klap dymowych.

Kto może odsnieżać?

Zazwyczaj są to dekarze, kominiarze, firmy specjalizujące się w pracach wysokościowych. Pracownicy odsnieżający dach, powinni mieć zaświadczenia lekarskie o pracach na wysokości oraz odpowiednie przeszkolenie bhp i ubezpieczenie.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.). Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

Do obowiązków właściciela, administratora lub zarządcy nieruchomości należy uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników, które są położone wzdłuż jego nieruchomości. Chodzi nie tylko o chodnik przylegający do budynku, lecz także do ogrodzenia działki, podwórza, placu albo ogrodu. Odgarnięty śnieg należy składować tak, żeby nie powodował zakłóceń w ruchu pieszym oraz samochodowym. Pryzmy śniegu nie mogą być usytuowane przy wyjściach ewakuacyjnych z obiektu lub w miejscu gdzie znajduje się hydrant przeciwpożarowy, główny zawór gazu lub wody oraz przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Należy pamiętać żeby topiący się śnieg nie był przyczyną zalania wodą studzienek z przewodami elektrycznymi lub teleinformatycznymi oraz piwnic, suterenu itp. Pryzmy śniegu nie mogą ograniczać widoczności kierowcom przy wyjeździe z posesji lub na skrzyżowaniach oraz w innych miejscach.

Obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu i lodu z chodnika nakłada na właściciela nieruchomości ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku w gminach (Dz. U. Nr 136, poz. 622 ze zm.). Za odśnieżanie na takich samych zasadach jak właściciele nieruchomości odpowiadają współwłaściciele, użytkownicy wieczysti oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością.

Podmioty te odpowiadają też za niezwłoczne usunięcie:

- śniegu i sopli z dachów oraz balkonów,
- powstałych na elementach elewacji budynków; brył, nawisów lodowych i śniegowych, mogących zagrozić bezpieczeństwu osób znajdujących na chodnikach i ulicach przebiegających bezpośrednio przy obiekcie.

Uprzątnięcie i pozbycie się śniegu i lodu z przystanków autobusowych, należy do obowiązków przedsiębiorców, którzy użytkują tereny służące komunikacji publicznej.

Obowiązek uprzątnięcia i pozbycia się śniegu oraz lodu z dróg publicznych należy do zarządu drogi, czyli do właściciela. Właścicielem dróg krajowych (autostrad, dróg ekspresowych oraz międzynarodowych) jest Skarb Państwa. Natomiast drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne należą do właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy.

Uwaga – śnieg z dróg traktowany jest jako odpad i musi być składowany w odpowiednich miejscach, placach posiadających kanalizację deszczową.

Odśnieżaniem i usuwaniem lodu z dróg wewnętrznych zajmują się zarządcy terenu, na którym są one położone. Szczególną uwagę należy zwrócić na odśnieżanie i utrzymanie wyznaczonych dróg pożarowych oraz placów manewrowych i dróg dojazdowych do punktów czerpania wody do celów gaśniczych. Na terenie osiedli mieszkaniowych za odśnieżanie drogi wewnętrznej (osiedlowej) i chodnika, odpowiada prezes zarządu spółdzielni mieszkaniowej, w przypadku wspólnoty mieszkaniowej zarządca.

Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) stanowi, że utrzymanie drogi oznacza także odśnieżanie jej i zwalczanie śliskości zimowej. Obowiązek ten spoczywa na podmiocie, który zajmuje się utrzymaniem drogi.

- Do walki z gołoledzią, śliskością pośniegową należy stosować środki chemiczne wymienione w rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 27 października 2005 roku w sprawie rodzajów i warunków stosowania środków, jakie mogą być używane na drogach publicznych oraz ulicach i placach (Dz. U. Nr 230, poz. 1960). Rozporządzenie dzieli powyższe środki na trzy grupy:

- zapobiegające powstaniu oblodzenia i gołoledzi,
- zapobiegające powstaniu śliskości pośniegowej, która powstała w wyniku zalegania przymarzniętej do nawierzchni dróg publicznych oraz ulic i placów nieusuniętego śniegu, pokrywającego je częściowo lub całkowicie,
- likwidujące gołoledź, oblodzenie, śliskość pośniegową oraz pozostałości świeżego opadu śniegu po przejściach pługów.

- Na drogach publicznych oraz ulicach i placach używa się następujących środków: piasku, kruszywa, chlorku magnezu i chlorku wapnia oraz mieszanek środków niechemicznych i chemicznych.

- Obiekty wymagające szczególnej troski o bezpieczeństwo ze strony zarządzających oraz nadzorujących usuwanie śniegu:

- szpitale i przychodnie lekarskie, apteki,
- żłobki, przedszkola, szkoły, sale sportowe, uczelnie,
- urzędy,
- centra handlowe, hipermarkety, pasaż handlowo–usługowe itp.,
- przejścia przez ulice dla pieszych.

- Odpowiedzialni za odśnieżanie oraz sprawujący nadzór nad wywiązaniem się z tego obowiązku, powinni pamiętać o osobach poruszających się na wózkach inwalidzkich lub przy pomocy kul oraz o osobach starszych i najmniejszych mieszkańcach naszej gminy, miasta.

- Nie planujmy podróży w czasie zawiei i zamieci oraz śnieżyc, pozostajmy w domach i przeczekajmy ten niebezpieczny zimowy okres.

- W czasie długotrwałych śnieżyc, zarządzający drogami powinni skupić swoje działania na zapewnieniu przejezdności dróg dla zespołów ratownictwa medycznego, zastępów straży pożarnej i policji, dostaw żywności i leków.

- Ułatwiamy pracę kierowcom pługów odśnieżających drogi, ustępując im pierwszeństwa oraz nie parkując pojazdów na jezdniach, z których usuwają śnieg.

Na terenie gminy, miasta, nadzór nad odśnieżaniem chodników i dróg, sprawuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta. W przypadku niewykonania obowiązku usunięcia śniegu przez właściciela lub zarządcę, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, wydają decyzję nakazującą wykonanie tego obowiązku, a wykonanie jej podlega egzekucji w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Osoba, która nie wywiązuje się z obowiązku odśnieżania i nie stosuje się do wskazań i nakazów wydanych przez właściwe organy podlega karze grzywny do 1500 złotych albo karze nagany na podstawie art. 117 kodeksu wykroczeń.